

2013. június 13-16. között Athénban, Görögországban tartotta éves közgyűlését a Kórházi Gyógyszerészek Európai Szövetsége (EAHP). A rendezvényen 29 tagország közel 70 delegáltja vett részt, hazánkat Prof. Dr. Botz Lajos és Dr. Süle András képviselte.

A közgyűlés meglehetősen zsúfolt napirendje során az EAHP szervezeti, ügyrendi és pénzügyi kérdésein túl az európai, illetve tagországi gyógyszerellátást, gyógyszerbiztonságot és a gyógyszerészeti szakképzést érintő témákról esett szó. (A Közgyűlés teljes jegyzetanyaga a mellékletben olvasható.)

Az EAHP szervezeti és ügyrendi hírei:

Az EAHP hivatalosan is az Európai Gyógyszerügynökség elismert véleményformáló érdekelt szervezete („stakeholder”) lett. Fő tevékenysége az elmúlt évben a farmakovigilancia, a klinikai vizsgálatok (EudraCT) területére fókuszált, illetve az egészségügyi szakmai munkacsoport (HCPWP) tagjaként a gyógyszerhiányok jövőbeni megelőzését is előmozdította.

Az EAHP központi titkárságán belül megalakult a Szakmapolitikai Csoport (Policy Group), mely a szervezet reakcióidejét hivatott javítani a hivatalos megkeresések irányában, továbbá részt vesz a lobbitevékenység koordinálásában is.

Az EAHP weboldalán elérhetővé vált a 2010-es felmérés részletes kiértékelése.

(<http://www.eahp.eu/publications/survey/eahps-2010-survey-hospital-pharmacy-practice-europe>)

Az EAHP Központi Titkársága:

Jelentős bővülésen esett át a testület.

A korábban kiszervezett konstrukcióban, külső cég által végzett könyvelés az idei évtől a szervezeten belül, Patricia Thonus (Belgium) irányításával valósul meg.

Számos korábbi gyógyszeripari támogató „Platina” és „Arany” fokozatú szponzorként tér vissza a szervezet életébe a következő pénzügyi évtől.

Az Európai Gyógyszerészhallgatók Szövetsége (EPSA) gyakornoki rendszerben képviseltetni fogja magát az EAHP életében, döntéshozatali és irányítási mechanizmusában. A szervezet első EPSA gyakornoka David Preece (Egyesült Királyság).

Tagországi beszámolók:

A közgyűlésen mind a 32 tagország beszámolt az elmúlt év legfontosabb eseményeiről.

Hazánk ennek keretében kiemelte a 2012-es szegedi kongresszus eredményeit, a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság stratégiai partnerségét, az MGYT-KGYSZ által szervezett szakirányú továbbképzéseket, valamint a szakgyógyszerész-képzés rendszerszintű átalakítását.

Szakképzési rendszerünk átalakítása jelentős pozitív visszhangra lelt a küldöttek és az EAHP vezetősége körében, különös tekintettel arra, hogy az újonnan kialakult rendszer jelentősen harmonizál az Uniós egységesítési törekvések szellemiségével.

A Közgyűlés ellenszavazat nélkül fogadta el Málta és Románia csatlakozását az EAHP tagországi közé. Ezáltal 34 tagúvá bővül a szervezet.

<http://www.eahp.eu/press-room/eahp-delighted-welcome-malta-and-romania-its-newest-members>)

Szakmapolitikai eredmények:

A gyógyszerészi szakképzés továbbra is fontos harmonizációs kérdés az EAHP számára is. A 2005/236/EK direktíva szellemében folyik egy orvosokkal, fogorvosokkal közös szakképzési kerettanterv kialakítása. Legalább 10 tagország egyetértése esetén az Európai Parlament, majd az Európai Bizottság elé kerülhet a tervezet.

A gyógyszerhiányok kapcsán a párizsi EAHP kongresszuson zajlott szakmai egyeztetés. Az EAHP az amerikai FDASIA (Food and Drug Administration Safety and Innovation Act) mintájára kíván intézkedéseket bevezetni az EU-ban. Ehhez természetesen a szervezet mandátuma és hatásköre önmagában kevés, azonban az Európai Bizottság 2014-2019 közötti időszakára vonatkozó szakmai lobbitevékenységben ez kifejezésre fog jutni.

A kórházakban folyó klinikai gyógyszervizsgálatok átláthatóságáról már a 2012-es Közgyűlés is megfogalmazta az EAHP nyilatkozatát. 2012 júliusában az Európai Bizottság ez alapján direktívákat bocsátott ki a magas-rizikójú, számos beavatkozással járó, illetve a kevés beavatkozással járó vizsgálatokra vonatkozóan.

Az EAHP mindeközben csatlakozott az ALLTrials kezdeményezéséhez, mely a transzparencia jegyében minden klinikai vizsgálat regisztrációját és minden eredmény jelentését kötelezővé teszi. (<http://www.alltrials.net>)

A European Journal of Hospital Pharmacy (EJHP) hírei:

Phil Wiffen (Egyesült Királyság) személyében új főszerkesztője van a folyóiratnak.

A lap 16.000 példányban készül, a weboldalnak 2012 óta közel 55.000 látogatója volt. Havonta közel 20 kézirat kerül benyújtásra.

A folyóirat a British Medical Journal szárnyai alatt már rendelkezik impakt faktorral. Ennek értéke alacsony bár (0,15), de emelkedést mutat.

A szerkesztőbizottság további publikálásra biztatja a tagországok képviselőit, szakembereit.

A Közgyűlés munkacsoportjai:

A Közgyűlés utolsó napján a küldöttek 6 munkacsoportban dolgoztak szűkebb, aktuális témákon.

Kiemelt cél a kórházi gyógyszerészet jövőképét definiáló 2008-as Bázeli nyilatkozat aktualizálása, EU-szintű harmonizálása. Ennek érdekében a társhivatásokkal egyeztetve, orvosi és ápolói szervezetekkel közös nyilatkozattá bővül a dokumentum. További cél a könnyű érthetőség, ennek érdekében az összes tagország nyelvén újrafogalmazásra kerülnek a korábbi pontok is.

(<http://www.fip.org/files/fip/HPS/Basel2008/translations/BaselStatementsHungarian.pdf>)

Az új nyilatkozat a kórházi gyógyszerészet rendkívül tág értelmezését veszi alapul: a szűken szakmai ismereteken túl egy meglehetősen komplex vertikumát adja a gyógyszerészi céloknak és szerepfelfogásnak. Az akadémiai szféra révén a gyógyszerész- és szakképzés, a menedzsment és ügyviteli kérdések, a minőségügy egyaránt szerepelnek majd a nyilatkozatban, csakúgy, mint a gyógyszerészi gondozás és a közforgalmú gyógyszerészet egyes aspektusai is.

Az EAHP „helyes gyakorlatokra” vonatkozó kezdeményezése útjára indult. Az előkészületi fázisban az egyes szakterületeken dolgozók szabadon megoszthatják ötleteiket az EAHP webes felületén (<http://www.eahp.eu/practice-and-policy/good-practice-initiatives-european-hospital-pharmacy>). Így, az egyes helyi eljárások gyakorlatának talaján, számos kerületen kialakíthatóvá válnak készen felhasználható sablonok, szabályozási minták.

A jelenleg ötévente esedékes EAHP-felmérés felülvizsgálata is napirendre került. A munkacsoportok megítélése szerint a felmérés jelenlegi tartalma és formája egyaránt átalakításokra szorul. A jövőben, vélhetőleg már 2015-től, a korábbiaknál egy lényegesen rövidebb, kompaktabb,

az egyes tagországok nyelvére lefordított kérdőívvel kétfévente fog jelentkezni a szervezet. Így, a kiértékelés válaszüdejének jelentős csökkenése okán jóval frissebb, megbízhatóbb és nagyobb validitású adatokra támaszkodhatunk majd a felmérések által.

Összegzésként elmondható, hogy a közgyűlés során a fentiekben kiemelt témákban fontos és előremutató döntések születtek. Jól láthatóan előtérbe kerültek a szakmapolitikai és az Uniós szintű harmonizációs kérdések. Előkelő prioritást élvez a gyógyszerhiányok és a transzparens klinikai gyógyszervizsgálatok kérdésköre. Egyértelművé vált továbbá, hogy tagországtól függetlenül, a takarékosági intézkedések közép- és hosszú távú hatásainak fel- és megismerése, valamint hatékony kezelése az európai kórházi gyógyszerészet egyik legaktuálisabb kérdése lehet az elkövetkező években.

A rendezvény házigazdája a Kórházi Gyógyszerészek Pán-Hellén Szövetsége (PEFNI) volt. A szakmai programokat övező színvonalas közösségi programok során megtekintettük az Akropolisz Múzeumot, a Szounion-fok lélegzetelállító Poszeidón-templomát, valamint Athén ókori belvárosát. Kirándulásainkat igazi görög gasztronómiai élmények koronázták, melyek során a klasszikus görög ételek mellett modern felfogású kulináris élményekben is részesülhettünk.

2014-ban az EAHP Közgyűlése Szófiában ül újra össze.

Dr. Süle András

küldött